2026

Anandaram Dhekial Phookan College Library
Acc. No.
Date
* Nagaon : Assam *

SANSKRIT

(Major)

Paper : SAN4400404MJ

(Sanskrit Poetics)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

UNIT—I

(*Marks* : 15)

1. Answer the following questions : 1×3=3

अधोलिखिताः प्रश्नाः समाधेयाः —

(a) Who was the propounder of रस school?
रससम्प्रदायस्य प्रवर्तकः कः आसीत्?

(b) Who is the author of 'काव्यप्रकाश'?
काव्यप्रकाशग्रन्थस्य रचयिता कः?

(c) Mention the name of the work of वामन.
वामनस्य ग्रन्थस्य नाम लिखत।

2. Name the authors of the following four works : 1×4=4

अधोलिखितानां चतुर्णां ग्रन्थानां रचनाकाराणां नामानि लिखत—

ध्वन्यालोक ; रसगङ्गाधरः ; नाट्यशास्त्रम् ; वक्रोक्तिजीवितम्।

3. Write brief notes on the following (any *two*) : 2×2=4

अधोलिखितेषु कस्यापि द्वयोः विषययोः संक्षिप्तटिप्पणी लेखनीया—

साहित्यदर्पणः ; काव्यादर्शः ; भामहः ; औचित्यविचारचर्चा।

4. Answer the following questions (any *two*) : 2×2=4

अधोलिखिताः प्रश्नाः समाधेयाः (कयोश्चित् द्वयोः)—

(a) Name any two schools of Sanskrit poetics not mentioned in this question paper.
अस्मिन् प्रश्नपत्रे न उल्लिखितानां संस्कृतकाव्यशास्त्रस्य कयोश्चित् द्वयोः सम्प्रदाययोः नामानि लिखत।

(b) Name the first अलंकारशास्त्र and its writer.
प्रथमस्य अलंकारशास्त्रस्य तथा च तत् लेखकस्य नाम लिखत।

(c) Name the schools propounded by the following rhetoricians (any *two*) :
अधोलिखितानां काव्यशास्त्रिणां प्रवर्तित-सम्प्रदायानां नामानि लिखत (कयोश्चित् द्वयोः)—

आनन्दवर्धनः ; क्षेमेन्द्रः ; वामनः।

Anandaram Dhekial Phookan College Library * Acc. No. Date * Nagaon Assam *

UNIT—II

(*Marks* : 15)

5. Who has been eulogized in the First Verse of the *Sāhityadarpaṇa*? 1

साहित्यदर्पणस्य प्रथमे श्लोके कस्य स्तुतिः कृता अस्ति?

6. Define काव्य according to मम्मटभट्ट. 2

मम्मटेन निर्दिष्टं काव्यलक्षणं परिभाषयत।

7. What is काव्यप्रयोजन according to विश्वनाथ? 2

विश्वनाथेन उक्तं काव्यप्रयोजनं किम्?

8. Discuss the definition of काव्य given by विश्वनाथ. 10

विश्वनाथेन दत्तं काव्यलक्षणं विस्तरेण लेखनीयाम्।

Or / अथवा

Discuss how the definition of काव्य given by मम्मट has been refuted by विश्वनाथ in the First Chapter of his 'साहित्यदर्पण'.

मम्मट-प्रदत्तं काव्यलक्षणं कथं विश्वनाथेन साहित्यदर्पणे खण्डितम्, तद् विस्तरेण आलोच्यताम्।

UNIT—III

(*Marks* : 15)

9. Write a short note on any *one* of the following : 5

निम्नलिखितेषु कस्यापि एकस्य उपरि संक्षिप्तटीका लेखनीया—

प्रकरणम् ; खण्डकाव्यम् ; महाकाव्यम्।

10. Write the salient features of the नाटक. 10

नाटकस्य प्रमुखलक्षणानि लेखनीयानि।

Or / अथवा

Write a note on श्रव्यकाव्य.

श्रव्यकाव्यस्योपरि एका टिप्पणी लेखनीया।

Anandaram Dhekial Phukan College Library * Acc. No. Date * Nagaon : Assam *

Or / अथवा

Discuss the difference between कथा and आख्यायिका.

कथा-आख्यायिकयोः च भेदाः आलोच्यन्ताम्।

UNIT—IV

(*Marks* : 15)

11. Write short notes on any *three* of the following : 5×3=15

अधोलिखितेषु विषयेषु कस्यापि त्रयस्य उपरि संक्षिप्तटीकाः लिखत—

अनुप्रासः ; श्लेषः ; उपमा ; दीपकः ; सन्देहः ; निदर्शना।

★★★